

Књига предмета - Прилог 5.2

Назив предмета: КВАЛИТАТИВНЕ И КВАНТИТАТИВНЕ МЕТОДЕ АНАЛИЗЕ ПОДАТАКА		
Наставник или наставници: Радоман Ј. Весна, Крстић С. Надежда, Милачић-Видојевић Р. Ивона		
Статус предмета: Обавезни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: нема		
Циљ предмета: Предмет има за циљ да студентима пружи специфична знања из анализе података и тако их оспособи за истраживања и категоријалних и нумеричких варијабли, односно и феномена који се могу истраживати само идиографским приступом као и онима који су погодни за номотетски приступ.		
Исход предмета: Након савладаног градива из овог предмета студенти су оспособљени за проучавања феномена код којих је могуће применити различите врсте мерења као и оних који се могу спознати само клиничким приступом, односно посебним квалитативним методама анализе. Такође, студенти су оспособљени за примени свих савремених поступака обраде података.		
Садржај предмета: Предмет садржи следећа поглавља: (1) Идиографска и номотетска истраживања; (2) категоријалне наспрам нумеричких варијабли; (3) методе прикупљања и методе анализе података код номиналних варијабли; (4) непараметријска статистика; (5) методе прикупљања података код нумеричких варијабли; (6) методе анализе нумеричких података – факторске, регресионе и каноничке анализе; (7) дискриминативне анализе; (8) проблеми класификација код номиналних и нумеричких варијабли; (9) предности и недостаци једног и другог приступа.		
Препоручена литература 1. Тодоровић, Д. (1988) Основи методологије психолошких истраживања, Филозофски факултет, Београд. 2. Мејовšek, М. (2003) Uvod u metode znanstvenih istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet i Nalada Slap, Zagreb.		
Број часова активне наставе	предавања: 6	Студијски истраживачки рад: 8
Методe извођења наставе: Предавања и вежбе		
Оцена знања (максимални број поена 100) Израда пројекта и извођења истраживања, Усмени и писмени испит.		

Назив предмета: СОЦИЈАЛНИ МОДЕЛ ОМЕТЕНОСТИ		
Наставник или наставници: Ишпановић-Радојковић Т. Вероника, Станимировић В. Драгана		
Статус предмета: Обавезни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: нема		
Циљ предмета: Циљ предмета је да студенти стекну знања која се односе на концептуално методолошке поставке социјалног модела у приступу особама ометеним у развоју, као и способност да се усвојена знања примене у научно истраживачке сврхе у овој области.		
Исход предмета: Од студената се очекује да критички анализирају различите концепте и моделе подршке особама ометеним у развоју и да током научно истраживачког рада процењују ефекате имплементације тих модела подршке на квалитет живота ових особа, посебно ефикасност социјалног модела подршке.		
Садржај предмета: Компаративна анализа различитих модела у приступу особама ометеним у развоју (медицински модел и социјални модел ометености); Карактеристике социјалног функционисања особа које припадају различитим типовима ометености; Процена специфичности потребне социјалне подршке у односу на тип ометености; Евалуација постојећих видова социјалне подршке овим особама у нашој средини, као и анализа ефикасности примене овог модела у свету; Поступци и мере спречавања различитих видова дискриминације особа ометених у развоју; Рад у мултидисциплинарном тиму унутар локалне заједнице; Питање легислативе и кривично-правне одговорности одраслих особа ометених у развоју. <i>Практична настава: Студијски истраживачки рад</i> Научно-истраживачки рад везан за процену нивоа и квалитета потребне социјалне подршке особама ометеним у развоју, израду студија које се односе на евалуацију актуелних видова подршке и креирање нових модела на основу савремених научно истраживачких сазнања у овој области.		
Препоручена литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kelly A.(2000): Working with Adults with a Learning Disability, Winslow Press Ltd, Bicester, Oxon,UK (ISBN 0 86388 231 5) 2. AAMR(2004): Supports Intensity Scale, American Association for Mental Retardation, Washington DC 3. Карић, Ј. (2004): Ставови према укључивању деце са посебним потребама у редован систем образовања, Настава и васпитање, 1, стр. 142-147, Београд (ISSN 0547-3330) 4. Карић, Ј., Јовчић, Јб. (2007): Партнерски однос родитељ-дете-локална заједница, I научни скуп Универзитета у Београду, Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију - Нове тенденције у специјалној едукацији и рехабилитацији, Зборник радова, стр. 569-573. (ISBN 978-86-80113-67-8) 5. Dewsbury, G., Clarke, K., Randall, D., Rouncefield, M., Sommerville, I. (2004): The anti-social model of disability, Disability and Society, 19, 2, pp.145 – 157 (ISSN 0968-7599) 		
Број часова активне наставе	предавања: 6	Студијски истраживачки рад: 8
Методe извођења наставе: Предавања, демонстрације, консултације		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе: активност у току предавања 5; колоквијуми 20; семинари 20; Завршни испит: усмени испит 55.		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊЕ КОМПЛЕМЕНТАРНИХ И СУПОРТИВНИХ ДИЈАГНОСТИЧКИХ, ЕДУКАТИВНИХ И ТЕРАПИЈСКО РЕХАБИЛИТАЦИОНИХ ПОСТУПАКА		
Наставник или наставници: Швиртлих Б. Ласло, Николић Ј. Снежана, Маринковић С. Драган		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: Положени испити: Социјални модел ометености и Методе квантитативних и квалитативних истраживања		
Циљ предмета: Упознавање студената са различитим истраживањима у области моторичких поремећаја а која се односе на супортивне дијагностичке, едукативне и терапијско рехабилитационих поступака.		
Исход предмета: Овладавање комплементарним и супортивним истраживачким техникама у области дијагностике, едукације и рехабилитације особа са моторичким поремећајима.		
Садржај предмета: Супортивни дијагностички и рехабилитациони поступци код особа са моторичким поремећајима. Супортивни поступци у процени едукативних способности и исхода едукације деце са моторичким поремећајима.		
Препоручена литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Christensen A.L., Uzzell B.P. (2000). International handbook of Neuropsychological Rehabilitation, Kluwer Academic/Plenum Publishers, New York. ISBN 0-306-46174-9. 2. Đurđević A., Nikolić S. (2006): EDUCATION OF CANCER PATIENTS – A PSYSHOSOCIAL SUPPORT IN THE HOLISTIC ANTICANCER TREATMENT, Journal of BUON, 11: 217-221 3. Planković V., Planković N., Nikolić S., Ilić D. (2004): MOVEMENT DISORDERS IN RESITUAL SCHISOPHRENIC: DIAGNOSTIC AND THERAPY (THE VILAN METHOD), 5th International Congress of Neuropsychiatry and 1th Mediterranean Congress of the World federation of Societies of Biological Psychiatry, Book of Abstracts, 14 – 18 october, Athens, Greece. 4. Đurđević A., Nikolić S. (2005): INFLUENCE OF EDUCATION ON PSYCHOSOCIAL ADAPTATION OF CANCER PATIENTS, Annals of Oncology; Vol. 16; Supplement 2; str. 319; ESEC, Budapest, Hungary. 		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе Интерактивна настава, Power Point Presentations, приказ филмова.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Оцењивање: присуство предавањима 20 поена; истраживачки рад тј. презентација пројекта 50 поена и усмени испит 30 поена. Испит се састоји из два дела. Први део испита састоји се из презентације пројекта из области избора параметара у дизајнирању индивидуалних модела подршке особа са моторичким поремећајима у коме се врши упоредна анализа методологије селекције параметара и дизајнирања модела подршке. Усмени испит се састоји из одговора на три питања из одабране литературе.		

Назив предмета: БАЗИЧНА И ПРИМЕЊЕНА ИСТРАЖИВАЊА У ЕДУКАЦИЈИ ОСОБА СА МОТОРИЧКИМ ПОРЕМЕЋАЈИМА		
Наставник или наставници: Иланковић И. Вера, Илић-Стошовић Д. Данијела		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: Положени испити: Социјални модел ометености и Методе квантитативних и квалитетивних истраживања		
Циљ предмета: Упознавање студената са различитим базичним и примењеним истраживањима у едукацији особа са моторичким поремећајима.		
Исход предмета: Овладавање базичним и примењеним поступцима у истраживању едукације особа са моторичким поремећајима.		
Садржај предмета: Едукација особа са моторичким поремећајима у редовним условима, Едукација особа са моторичким поремећајима по посебним условима.		
Препоручена литература: <ol style="list-style-type: none"> 1. Deno, Fuchs, Marston & Shin (2001). Using curriculum-based measurement to establish growth standard for students with learning disabilities. <i>School psychology review</i> 30/4, 507-524; 2. Hager R.M. Smith D. (2003). The public schools special education systems as an assistive technology funding source: The cutting edge. Neighborhood Legal Services Washington DC. 3. Голубовић С. и сар.: СМЕТЊЕ У РАЗВОЈУ КОД ДЕЦЕ МЛАЂЕГ ШКОЛСКОГ УЗРАСТА, (одабрана поглавља), ISBN 86-80113-46-8, Дефектолошки факултет, Универзитет у Београду. 4. Голубовић С. и сар.: СМЕТЊЕ И ПОРЕМЕЋАЈИ КОД ДЕЦЕ ОМЕТЕНЕ У РАЗВОЈУ, (одабрана поглавља), ISBN 86-80113-46-8, Дефектолошки факултет, Универзитет у Београду. 		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе Интерактивна настава, Power Point Presentations, приказ филмова.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Оцењивање: присуство предавањима 20 поена; истраживачки рад тј. презентација пројекта 50 поена и усмени испит 30 поена. Испит се састоји из два дела. Први део испита са стоји се из презентације пројекта из области базичних и примењених истраживања која се односе на едукацију особа са моторичким поремећајима, у коме се врши упоредна анализа методолошких приступа. Усмени испит се састоји из одговора на три питања из одабране литературе.		

Назив предмета: ПАРАМЕТРИ У ДИЗАЈНИРАЊУ ИНДИВИДУАЛНИХ МОДЕЛА ПОДРШКЕ		
Наставник или наставници: Јовић Ј. Стеван, Николић Ј. Снежана, Маринковић С. Драган		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: Положени испити: Социјални модел ометености и Методе квантитативних и квалитетивних истраживања		
Циљ предмета: Циљ предмета је упознавање студената са параметрима у дизајнирању индивидуалних модела подршке особа са моторичким поремећајима.		
Исход предмета Овладавање параметрима у дизајнирању индивидуалних модела подршке особа са моторичким поремећајима.		
Садржај предмета Дизајнирање индивидуалних модела подршке особа са неуролошким дефицитима и њихових породица. Дизајнирање индивидуалних модела подршке особа са малигним болестима и њихових породица.		
Препоручена литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Willer, B., Rosenthal, M., и сарадници (1993). Assessment of community integration following rehabilitation for traumatic brain injury. <i>Journal of Head Trauma Rehabilitation</i>, 8, 75/87. 2. Trexler, L. E. & Fordyce, D.J. (1995). Psychological perspectives on rehabilitation: Contemporary assessments and intervention strategies. In R.L. Branddom (Ed.), <i>Physical medicine and rehabilitation</i>, pp. 66-81. Philadelphia: W.B. Saunders. 		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе Интерактивна настава, Power Point Presentations, приказ филмова.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Оцењивање: присуство предавањима 20 поена; истраживачки рад тј презентација пројекта 50 поена и усмени испит 30 поена. Испит се састоји из два дела. Први део испита са стоји се из презентације пројекта из области супортивних дијагностичких, едукативних и терапијско рехабилитационих поступака особа са моторичким поремећајима у коме се врши упоредна анализа одабраних поступака. Усмени испит се састоји из одговора на три питања из одабране литературе.		

Назив предмета: БАЗИЧНА И ПРИМЕЊЕНА ИСТРАЖИВАЊА У РЕХАБИЛИТАЦИЈИ ОСОБА СА МОТОРИЧКИМ ПОРЕМЕЋАЈИМА		
Наставник или наставници: Николић Ј. Снежана, Илић-Стошовић Д. Данијела, Маринковић С. Драган		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: Положени испити: Социјални модел ометености и Методе квантитативних и квалитетивних истраживања		
Циљ предмета Циљ предмета је да упозна студенте са базичним и примењеним истраживања различитих аспеката рехабилитације особа са моторичким поремећајима.		
Исход предмета Овладавање истраживачким приступима у анализи различитих аспеката рехабилитације особа са моторичким поремећајима.		
Садржај предмета Физикална рехабилитација, Неуропсихолошка рехабилитација, Професионална рехабилитација.		
Препоручена литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Christensen A.L., Uzzell B.P. (2000). International handbook of Neuropsychological Rehabilitation, Kluwer Academic/Plenum Publishers, New York. ISBN 0-306-46174-9. 2. Christensen A.L. (1998). Sociological and cultural aspects in post-acute neuropsychological rehabilitation. Journal of Head Trauma Rehabilitation, 13, 79-86. 3. Christensen A.L., & Teasdale (1993). A comprehensive and intensive program for cognitive and psychosocial rehabilitation. In F.J. Stachowiak (Ed.), <i>Developments in the assessments and rehabilitation of brain damage patients</i> (pp.465-467). Tublingen, Germany: Gunter Narr Verlag. 		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе Интерактивна настава, Power Point Presentations, приказ филмова.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Оцењивање: присуство предавањима 20 поена; истраживачки рад тј. презентација пројекта 50 поена и усмени испит 30 поена. Испит се састоји из два дела. Први део испита са стоји се из презентације пројекта из области базичних и примењених истраживања различитих аспеката рехабилитације особа са моторичким поремећајима у коме се врши упоредна анализа истраживачких приступа. Усмени испит се састоји из одговора на три питања из одабране литературе.		

Назив предмета: КЛИНИЧКИ ПРИСТУП ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ		
Наставник или наставници: Маћешкић-Петровић С. Драгана, Јапунца-Милисављевић М. Мирјана		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета Упознавање студената са савременим концептима профилисања, развоја и поремећаја развоја неуропсихичких функција.		
Исход предмета Овладавање јасним концептуалним и методолошким оквирима сагледавања релевантних параметара менталног развоја и њихове интеракције, као и специфичних видова испољавања у различитим поремећајима.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Неуроразвојни аспекти и поремећаји неуропсихичких функција; Утицај окружења на рани развој детета; Развој, когнитивне и интерперсоналне димензије и поремећаји саморегулације; Мултидимензионални модел процене способности деце са тешкоћама у менталном развоју; Модели клиничког третмана деце са тешкоћама у менталном развоју. <i>Практична настава:</i> студијски истраживачки рад – креирање методолошког оквира научног истраживања, прикупљање, обрада и анализа резултата у области тешкоћа у менталном развоју		
Препоручена литература 1. McCartney K., Phillips D.(2006): Blackwell Handbook of Early Childhood Development: Blackwell Publishing, Oxford (1-358, 533-550) ISBN 13:978-1-4051-2073-9 2. Baumeister R.F. (2004): Handbook of Self-Regulation; The Guilford Press, NY (151-405) ISBN 1-57230-991-1 3. D’Amato R.C., Fletcher Janzen E. (2005): <i>School Neuropsychology</i> ; John Wiley&Sons Inc., New Jersey, (236-303, 365-654) ISBN 13978-0-471-46550-8		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе: предавања, интерактивна настава, консултације, демонстрација, мултимедија		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
активност у току предавања 10, презентација пројекта 20, семинар-и 15, усмени испит 55		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		

Назив предмета: ЛАКШИ ОБЛИЦИ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ ОМЕТЕНОСТИ		
Наставник или наставници: Маћеших-Петрових С. Драгана, Јапуница Миљисављевић М. Мирјана		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: остварен истраживачки рад		
Циљ предмета Упознавање и оспособљавање студената докторских студија са специфичностима развоја и третмана као и упознавање савремених метода и поступака у раду са децом ометеном у ИР, са циљем адекватне примене и процене ефеката у практичне и истраживачке сврхе.		
Исход предмета Оспособљеност за дијагностику, третман и самосталност изналажења модела организације и детекције развојних специфичности и карактеристика. Студенти ће бити у стању да примењују савремене методе и поступке у раду с децом ометеном у ИР. Студенти ће познавати резултате истраживања истраживања ефикасности метода и поступака.		
Садржај предмета Теоријска настава: Развојне специфичности особа са ИР, Двојезичност особа са ИР, двојна дијагноза особа са ИР, Иновације у настави са децом са ИР. Методи и поступци у раду са лако интелектуално ометеним ученицима, Психоедукациона процена деце са ИО, Емпиријски потврђени третмани деце са ИО, Алтернативна процена постигнућа деце са ИО, Подстицање креативности код деце ометене у ИР.Савремене тенденције у професионалном развоју особа са ИО.Информациона технологија и едукативни софтвери децу и особе са ИО. <i>Практична настава:студијски истраживачки рад –истраживање из дијагностику, едукацију и третман лакше менталне ометености</i>		
Препоручена литература 1. Маћеших-Петрових, Д. (1996): <i>Сазнајни развој лако ментално ретардиране деце</i> , Дефектолошки факултет, Београд, 100 стр., ISBN 159-922-76 2. Максић, С., Ђуришић-Бојановић М. (2004): <i>Креативност, знање и школски успех</i> , Институт за педагошка истраживања, стр.85-105, Београд. 3. Жигић,В., Радић-Шестић, М. (2006): <i>Рачунарска технологија за особе оштећеног вида и оштећеног слуха</i> , ФАСПЕР, Београд, 143 стр., ISBN 86-80113-49-2 4. Бојанин, С.(1986): Неуропсихологија развојног доба и општи реедукативну метод, ЗУНС, Београд, стр.438, ISBN нема		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методe извођења наставе предавања, интерактивна настава, консултације, демонстрација, мултимедији		
Оцена знања (максимални број поена 100) активност у току предавања 10, колоквијум-и 30, семинар-и 5, писмени испит 55		

Назив предмета: ТЕЖИ ОБЛИЦИ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ ОМЕТЕНОСТИ		
Наставник или наставници: Маџешић-Петровић С. Драгана, Јапунца Милисављевић М. Мирјана		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: нема услова		
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти стекну знања из области: категоризације особа с тежим облицима ИО, синдром-специфичних хомологија; клиничких и едукативних карактеристика особа с тежим облицима ИО у развојном току и рехабилитационе праксе засноване на доказима.		
Исход предмета Од студената се очекује да умеју критички да анализирају научне и стручне радове из ове области и да стекну способност адекватног избора и примене инструмената за процену развојних способности особа с тежим облицима ИО, као и инструмената за процену ефикасности третмана.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Компаративна анализа класификационих система интелектуалне ометености (ИО); Карактеристике особа са тежим облицима ИО (клиничке слике, придружени поремећаји, синдромска стања, етиологија, коморбидитет); Развојна трајекторија особа с тежим облицима ИО; Облици третмана особа с тежим облицима ИО; Процес деинституционализације <i>Практична настава: Студијски истраживачки рад</i> Научно-истраживачки рад везан за процену развојних способности особа с тежим облицима ИО, процена ефикасности третмана или аналитичка студија проблема из праксе (по избору).		
Препоручена литература 1. Bricker D. (1985): Severe Mental Retardation: From Theory to Practice (Paperback), Division on Mental Retardation of the Council for Exceptional Children, University of Oregon (ISBN 978-0865861596) 2. Gable R.A.; Warren S.F. (1993): Advances in Mental Retardation and Developmental Disabilities (Strategias for Teaching Students with Mild to Severe Mental Retardation, Jessica Kingsley, London, UK (ISBN 1 85302 141 5) 3. Bouras N. (1999) : Psychiatric and Behavioural Disorders in Developmental Disabilities and Mental Retardation, University Press, Cambridge, UK (ISBN 0 521 64395 3) 4. Нинковић Д. (2007): Медицинска генетика, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд (ISBN 978-86-80113-55-5) 5. Johnson K., Traustadottir R.(2005) : Deinstitutionalization And People With Intellectual Disabilities :In and Out Of Institutions, Jessica Kingsley Publishers, London, UK (ISBN 978 1 84310 101 7)		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе предавања, интерактивна настава, консултације, демонстрација, мултимедији		
Оцена знања (максимални број поена 100) активност у току предавања 5 , колоквијум-и 20 , семинар-и 20 , усмени испит 55		

Назив предмета: ПЕРВАЗИВНИ ПОРЕМЕЋАЈИ РАЗВОЈА		
Наставник или наставници: Милачић-Видојевић Р. Ивона, Маћешкић-Петровић С. Драгана, Јапунца Милисављевић М. Мирјана		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ:12		
Услов: Положени испити прве године докторских студија		
Циљ предмета Студенти треба да интегришу сазнања из различитих експланаторних теорија первазивних поремећаја развоја.		
Исход предмета Очекује се да ће студенти бити способни да: разумеју и адекватно интерпретирају клиничке манифестације первазивних поремећаја развоја; критички анализирају етиолошке и епидемиолошке студије из ове области; процене ефикасност разноврсних система за детекцију, дијагностику и одређивање тежине первазивних поремећаја развоја; процене ефикасност одређеног облика третмана и да осмисле истраживачки пројекат у области первазивних поремећаја развоја.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Концепт первазивних поремећаја развоја. Аутизам у развојном току. Етиолошке и епидемиолошке студије аутизма. Рана детекција и дијагностика аутизма. Систематизација, емпатија и теорија ума. Егзекутивне функције. Централна кохеренција. Аспергеров синдром. Ретов синдром. Дезинтегративни поремећај детињства. Неспецификовани первазивни поремећај развоја, Неуропсихолошке карактеристике особа са аутизмом. Биомедицински модел аутизма. Примена социјалног модела ометености на област первазивних поремећаја развоја. Модел третмана особа са аутизмом. <i>Студијски истраживачки рад</i> Мета-анализа истраживачких пројеката везаних за једну област первазивних поремећаја развоја (по избору); реализација истраживања уз супервизију наставника, обрада и публикавање резултата.		
Препоручена литература 1. Volkmar F. (Editor): Handbook of Autism and Pervasive Developmental Disorders, Vol 1: Diagnosis, Development, Neurobiology and Behavior (3rd Edition), Hoboken, NJ, USA: John Wiley and Sons Incorporated, 2005 (703 стране). (ISBN 0-471-86-71697-9). 2. Глумбић Н. и сар. (2008): Теорија ума деце са посебним потребама, ЦИДД, Београд. (143 стране). (ISBN 978-86-80113-79-1). 3. Бојанин С., Глумбић Н., Piachaud J. и сар. (2001): Аутизам данас, ЗУНС, Београд. (275 страна). (ISBN 86-17-09059-6).		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе предавања, интерактивна настава, консултације, демонстрација, мултимедији		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
активност у току предавања 5 , колоквијум-и 20 , семинар-и 20 , усмени испит 55		

Назив предмета: НОВИНЕ У ЕДУКАЦИЈИ СЛЕПИХ И СЛАБОВИДИХ		
Наставник или наставници: Ешкировић М. Бранка, Вучинић Ј. Весна		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: Без посебних формалних услова		
Циљ предмета: Стицање знања о променама у дидактичко-методичкој организацији наставе, циљевима, садржајима, организационој структури, техникама, наставној технологији који су усмерени ка подизању нивоа и квалитета васпитно-образовног рада са слепим и слабовидим особама.		
Исход предмета: Овладавање актуелним сазнањима и практичним искуствима у подручју едукационо-рехабилитационих наука са особама оштећеног вида. Мотивисаност за континуирана усавршавања.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1 Теорије васпитања и едукације у трагању за „златним“ вештинама обучавања; 2. Нова сазнања о психосоцијалним аспектима слабовидости и слепоте; 3. Примарни и интервентни едукационо-рехабилитациони рад са особама оштећеног вида у инклузивној реформи школе и друштва; 4. Методе индивидуалног рада у функцији успешног рада групе - кооперативно учење и уважавање разлика, креативне активности у тематској настави, интерактивна настава, индивидуализација наставе; 5. Повратна размена информација међу организационим јединицама ресурсних центара за слепе и ресурсних центара за слабовиде (одељења за рани третман, припремна одељења, васпитно-образовне установе, кабинети за корективно-педагошки рад); 6. Савремена техничка средства у раду са децом оштећеног вида и асистивне технологије; 9. Едукација у коришћењу оптичких и неоптичких помагала у решавању визуелних и невизуелних задатака у радном простору; 10. Едукација у коришћењу телескопских помагала у решавању визуелних задатака на даљину; 11) Новине у програмираном развоју опажања особа оштећеног вида; 12. Теорију ума и оштећење вида - способност деце са оштећењем вида за разумевање менталних стања других особа; 13. Теорија ума и социјална интелигенција - способност идентификовања циљева других, предвиђање правца активности, разликовање својих и активности других, учење путем имитације, одржавање заједничке пажње и способност за интроспекцију и самопосредовање. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад. Израда нацрта идејног пројекта идеалног модела дијагностике и третмана у превенцији и третману секундарних сметњи особа са оштећењем вида.		
Препоручена литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Арсеновић М., Ешкировић Б., Јаблан Б.(2005): Мишљења наставника специјалних школа о свом положају и променама у школи, у Голубовић, С. и сарадници:<i>Сметње и поремећаји код деце ометене у развоју</i>, монографија, Дефектолошки факултет у Београду, стр. 307-362. 2. Влоот В. (1981):Таксономија или класификација образовних и одгојних циљева, РЗУВО, ст. 9-146 3. Вилотијевић М. (1999): Дидактика 2, Дидактичке теорије и теорије учења, Научна књига и Учитељски факултет, стр. 125 – 177, 185 – 263, 279 - 326 4. Ешкировић Б., Вучинић В.(1994):Нека савремена техничка средства у настави са визуелно оштећеном децом, Дефектолошка теорија и пракса, бр.2, Београд. 5. Ешкировић Б., Вучинић В., Јаблан Б.(2005): Нови модел педагошког третмана слабовидости, Београдска дефектолошка школа, бр. 2005, Савез дефектолога Заједнице СЦГ стр. 79-92. 6. Јаблан Б., Ханак Н., Станимиров К. (2007): Процена теорије ума код деце са оштећењем вида, „Београдска дефектолошка школа“, бр. 1, Друштво дефектолога Србије и ФАСПЕР, стр. 115 – 124. 7. Јаблан Б., Ханак Н. (2008): Теорија ума деце са оштећењем вида, поглавље у монографији: Глумбић Н. и сар. <i>Теорија ума деце са посебним потребама</i>, Фаспер, Београд, стр. 96 - 110 8. Шевкушић С.(2006): Кооперативно учење и квалитет знања, у Крњић С.: Претпоставке успешне наставе, ИПИ, Београд, стр. 179 - 203. 9. Шефер Ј. (2005): Креативне активности у тематској настави. ИПИ, Београд, стр. 13 – 83. 10. Шефер Ј., Максић С., Јоксимовић С. (2003): Уважавање различитости и образовање, ИПИ, Београд, 9 – 25, 78 – 125. 11. Randall, T.J.: Understanding Low Vision, American Foundation for the Blind (pg. 55-61, 105-127, 277-317), ISBN 0-89128-119-3, New York, 1983, 		
Број часова активне наставе	предавања:	Студијски истраживачки рад:
	3	4
Методе извођења наставе		
Настава се изводи у виду предавања, комбиновано са методом разговора		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Активност у току предавања 10 поена, студијски истраживачки рад 40, усмени испит 50 поена		

Назив предмета: РЕХАБИЛИТАЦИЈА ВИШЕСТРУКО ОМЕТЕНЕ ВИЗУЕЛНО ОШТЕЋЕНЕ ДЕЦЕ		
Наставник или наставници: Жигић С. Весна, Савковић М. Зорица, Маћешкић-Петровић С. Драгана		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: Основи тифлологије, Педагогија слепих и слабовидих,Програми и методе васпитног рада са слепим особама, Дијагностичко-корекциони поступци у рехабилитацији вида,Професионална рехабилитација слепих и слабовидих особа са перипатологијом		
Циљ предмета Упознавање студената докторских студија са специфичностима развоја, третмана и рехабилитације вишеструко ометене визуелно оштећене деце.		
Исход предмета Оспособљеност студената за извођење дијагностике, едукације и третмана, као и истраживања у области рехабилитације вишеструко ометене визуелно оштећене деце.		
Садржај предмета Теоријска настава: Специфичности развоја и третмана особа са сметњама интелектуалног развоја, као и особа са оштећењем слуха. Специфичности развоја и третмана вишеструко ометене визуелно оштећене деце. Приступна технологија у едукацији и рехабилитацији вишеструко ометене визуелно оштећене деце. Радна терапија, професионално оспособљавање и запошљавање ових особа. Оријентација и кретање глувослепих особа. Примена Хилтон Перкинс програма у едукацији вишеструко ометене визуелно оштећене деце. Практична настава: студијски истраживачки рад - овладавање и извођење третмана, рехабилитације и истраживачког рада у овој области.		
Препоручена литература 1. Жигић, В. Шестић, М. (2006): "Рачунарска технологија за особе оштећеног вида и оштећеног слуха", ЦИДД, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд. ISBN 86-80113-49-2 2. Жигић, В; Шестић, М. (2006): "Запошљавање особа оштећеног вида и оштећеног слуха", ЦИДД, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд. ISBN 86-80113-53-0 3. Маћешкић-Петровић, Д; Жигић, В. (2008). "Лака интелектуална ометеност – развојне и функционалне специфичности", ЦИДД, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд. ISBN 978-86-80113-77-7 4. Radulov, V. (2004): Pedagogika na zritelno zatrudnenite, Chapter XII Education of special groups visually impaired students 403-442, Univerzitetsko izdatelstvo Sv Kliment Ohridski, Sofia. 5. Svetkova Arsova, M. (2002): Obucenie na zritelno zatrudneni s mnozestvo uvrezdania i na slapogluhi, Ekoprin, Sofia.		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе Предавања, пракса, консултације, семинари, индивидуални рад.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Активност у току предавања - 10, Практична настава - 10, Семинари - 20, Остало - 15, Укупно 55 поена. Усмени испит.		

Назив предмета: ТИФЛОЛОГИЈА		
Наставник или наставници: Вучинић Ј. Весна, Ешкировић М. Бранка, Жигић С. Весна		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: Без услова		
Циљ предмета: Изучавање и анализа савремених научних истраживања у области едукације и рехабилитације особа са оштећењем вида, посебно у контексту улоге вида на развој психомоторике, когнитивних способности социјализацију и социјални развој.		
Исход предмета: Оспособљеност студента да критички анализира и тумачи резултате истраживања на подручју едукације и рехабилитације особа са оштећењем вида у зависности од читавог низа варијабли. Припрема за самосталну израду нацрта истраживања.		
Садржај предмета: Савремени ниво развоја система едукације и рехабилитације особа са оштећењем вида. Савремена истраживања о улози вида у раном развоју и последице визуелне депривације. Улога вида у раном развоју говора, новије студије. Невербална комуникација. Улога вида у формирању менталних представа – визуелно искуство и ментални обрасци. Социјална средина и развој особа са оштећењем вида. Етичко и естетско васпитање као значајан фактор социјалне интеграције, новије студије.		
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Блинникова, И. В. (2003): Роль зрительного опыта в развитии психических функций, Институт психологии Российской академии наук, Москва. 2. Вучинић, В. Ешкировић, Б. (2008) Невербална комуникација особа са оштећењем вида, у тематском зборнику <i>У сусрет инклузији – дилеме у теорији и пракси</i>, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд. (455 – 469) ISBN 978-86-80113-71-5 3. Вучинић В. Ешкировић Б. Јаблан Б.(2006) Елементи језичке компетенције код деце са оштећењем вида – вербализми, Београдска дефектолошка школа бр. 2, Савез дефектолога Заједнице Србија и Црна Гора, Београд. ISSN 0354-8759 (91-109) 4. Warren, D. H.: Blindness and children: an individual differences approach, Cambridge University Press, 1994. ISBN 052145719X 5. Nyvärinen L.: Vision in Early Development, http://www.lea-test.fi/assessme/vision.html 6. Gompel, M. Wim H. J. Van Bon i Schreuder, R. (2004): Word reading and processing of the identity and order of letters by children with low vision and sighted children, Journal of Visual Impairment & Blindness, American Foundation for the Blind, New York. (757-772) ISSN 0145-482 7. Малофеев, Н. Н. (2000): Современный этап развития системы помощи детям с особыми образовательными потребностями, Научно-методический журнал, Альманах, Институт коррекционной педагогики РАО, выпуск 1. Книжное приложение, Регистрационный номер – 50200100253. www.ise.iip.net/almanah/books/specbro/0.htm 8. Гудонис, В.П (1999): Основы и перспективы социальной адаптации лиц с пораженным зрением, Академия педагогических и социальных наук, Москва (стр.91-130). ISBN 5-89395-083-6 		
Број часова активне наставе	предавања:	Студијски истраживачки рад:
	3	4
Методе извођења наставе: предавања, задаци за самосталан рад, презентације, анализа истраживачких резултата у радовима објављеним у референтним часописима, израда идејне скице истраживања у оквиру студијског истраживачког рада.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Презентација пројекта 20, Семинар 20, Усмени испит 60		

Назив предмета: УЗРОЦИ СЛЕПОЋЕ И СЛАБОВИДОСТИ		
Наставник или наставници: Станков Ж. Бранко, Савковић М. Зорица		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: Без услова		
Циљ предмета Усвајање знања о болестима које доводе до слепоће и слабовидости.		
Исход предмета Овладавање знањима о болестима које доводе до слепила и слабовидости, о њиховом лечењу и превенцији.		
Садржај предмета Болести које доводе до слепоће и слабовидости код деце: рефракционе аномалије, страбизам, конгенитална катаракта, ретинопатија превремено рођених, конгенитални глауком, интраокуларни тумори, болести рожњаче, херeditарне болести ретине, повреде ока. Превенција и лечење болести које доводе до слепоће и слабовидости код деце: корекција рефракционих аномалија, медикаментозно и хируршко лечење болести. Болести које доводе до слепоће и слабовидости код одраслих: рефракционе аномалије, катаракта, васкуларне болести ретине (дијабетесна ретинопатија), сенилна дегенерација макуле, интраокуларни тумори, увеитиси, болести рожњаче, аблација ретине, повреде ока. Превенција и лечење болести које доводе до слепоће и слабовидости код одраслих: корекција рефракционих аномалија, медикаментозно и хируршко лечење болести.		
Препоручена литература 1. Благојевић М. и сарадници: „Офталмологија“, Медицинска књига, Београд, 1997. (ISBN 86-493-0014-6) 2. Кански Ђ.: „Клиничка офталмологија“, Дата статус, Београд, 2004. (ISBN 86-7478-005-9)		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методe извођења наставе Предавања, семинари, консултације, power-point презентација.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
активност у току предавања 15, истраживачки рад 35, усмени испит 50		

Назив предмета: НЕУРОГЕНИ ПОРЕМЕЋАЈИ КОМУНИКАЦИЈЕ		
Наставник или наставници: Вуковић Г. Миле, Бабић Б. Боривој		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: завршене Дипломске академске студије		
Циљ предмета Циљ овог предмета је 1. да се студенти кроз теоријску наставу и истраживачки рад упознају са текућим теоријама, моделима и методама у области неурогених поремећаја комуникације и 2. да припреми студенте да допринесе развоју ове области својим оригиналним истраживањима.		
Исход предмета Студенти су стекли знања о теоријама, моделима и методама у интерпретацији, механизмима настанка и природи неурогених поремећаја комуникације, као и искуство за научно истраживачки рад.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Студије могуће репрезентације језика засноване на неуроимиджинг методама код афазичних и здравих субјеката. Типологија афазија. Епидемиолошке студије афазија. Приступу у интерпретацији и процени афазије, алескије, аграфије и акалкулије. Афазија и сродни, пратећи поремећаји говора и језика. Афазија и когниција. Школе и правци у третману афазија. Неурални механизми опоравка језичких функција код афазичних болесника. Приступу процени и интерпретацији дечјих афазија. Специјални аспекти рехабилитације афазичних особа. Варијабле које могу утицати на опоравак од афазије. Приступу процени и интерпретацији језичких поремећаја код трауматских оштећења мозга. Језик, когниција и комуникација код трауматских оштећења мозга. Проблеми комуникације код деце са трауматским оштећењима мозга. Варијабле које утичу на опоравак језичких и комуникативних способности код особа са трауматским оштећењима мозга. Стратегије у третману поремећаја комуникације код трауматских оштећења мозга. Приступу у процени и интерпретацији неуродегенеративних поремећаја говора и језика.		
Препоручена литература 1. Вуковић, М., Вуксановић, Ј., Вуковић, И. (2008): Comparison of the recovery patterns of language and cognitive functions in patients with post-traumatic language processing deficits and in patients with aphasia following a stroke, Journal of communication disorders, 41,531-552. ISSN:0021-9924, ELSEVIER 2. Вуковић, М. (2008): Језички поремећаји код деце са затвореном повредом главе. У Радовановић Д. (Ед) У сусрет инклузији - Дилеме у теорији и пракси, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, 667-683. ISBN 978-86-80113-71-5 3. Вуковић, М. (2008): Третман афазија. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Издавачки центар (ЦИДЦ), Београд. ISBN 978-86-80113-72-2		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		

Назив предмета: РАЗВОЈНИ ЈЕЗИЧКИ ПОРЕМЕЋАЈИ		
Наставник или наставници: Петровић-Лазич Д. Мирјана, Вуковић Г. Миле		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: завршене Дипломске академске студије		
Циљ предмета		
<ul style="list-style-type: none"> • да се студенти кроз теоријску наставу и истраживачки рад упознају са постојећим теоријама, моделима и методама који се односе на развојне језичке поремећаје; • да припреме студенте да учествују и доприносе развоју ове области својим оригиналним истраживањима. 		
Исход предмета да студенти докторских студија стечена знања о теоријама, моделима и методама у интерпретацији механизма настанка и природи језичких поремећаја примењују у истраживачком раду, даље истражују и развију академски интерес и компетенције кроз широк опсег преносивих вештина које укључују планирање и дизајнирање експеримената, постављање хипотеза, правилно тумачење научних резултата, писање научног рада, приказ научних проблема и резултата, коришћење литературе и других информационих технологија.		
Садржај предмета		
Теоријска настава: Теорије, модели и методе у интерпретацији механизма настанка развојних језичких поремећаја. Савремени приступи у дефинисању и утврђивању могуће етиологије развојних језичких поремећаја. Таксономија развојних језичких поремећаја. Практична настава: Студијски истраживачки рад. Садржајно прати теоријску наставу у припреми студената за истраживачки рад.		
Препоручена литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Голубовић, С.(2006). Развојни језички поремећаји. Друштво дефектолога Србије, Меркур, Београд. ISBN 86-84765-12-5; ISBN 978-86-84765-12-5. 2. Голубовић, С.(2004): Комуникативни, емоционални и поремећаји понашања код деце и адолесцената. Педагогија, Часопис форума педагога Србије и Црне Горе, (Pedagogy - Periodical of Pedagogues' Forum of Serbia and Montenegro) YU ISSN 0031-3807, LIX, Beograd, 2004, 1 : 48-59. 3. Djordjevic, V., & Golubovic, S. (2006): Temporal processing of speech production in children with dysarthria, developmental dysphasia and apraxia of speech. 13th World Congress of Psychophysiology, August 28 - September 2, 2006, Istanbul, Turkey. International Journal of Psychophysiology, Elsevier, 2006, 61(3): p. 365. ISSN 0167-8760. 4. Golubovic, S. (2007): Frequency developmental dysgraphia after bombing. European Archives of Psychiatry and Clinical Neuroscience, 2007, 257, 2: 86. ISSN0940-1334. 5. Golubovic, S. Milenovic, N. Popovic, B. (2007): Treatment of Graphomotoric Dysgraphia. 4th World Congress of the International Society of Physical and Rehabilitation Medicine, June 10-14, Seoul, Korea, Proceedings of the 4th World Congress, International Society of Physical and Rehabilitation Medicine, ISPRM, MEDIMOND, International Proceedings. p.43-51. ISBN: 978-88-7587-345-5. 6. Tamaš, D. Sekularac, M. Golubović, S. (2007): Multimodal Program of Children with Autism. 4th World Congress of the International Society of Physical and Rehabilitation Medicine, June 10-14, Seoul, Korea, ISPRM, MEDIMOND, International Proceedings, p. 15- 20. ISBN: 978-88-7587-345-5. 7. Golubovic, S. (2008). Therapeutic programs for treatment with dysgraphic children. Proceedings of the 16th European Congress of Physical and Rehabilitation Medicine, ESPRM, Edizoni Minerva Medica. p. 212- 215. ISBN-10: 88-7711-616-1; ISBN-13: 978-88-7711-616-1. 		
Број часова активне наставе	предавања:	Студијски истраживачки рад:
	3	4
Методе извођења наставе		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		

Назив предмета: СТРАТЕГИЈЕ И ПРИНЦИПИ У ТРЕТМАНУ ПОРЕМЕЋАЈА ГОВОРА И ГЛАСА		
Наставник или наставници: Петровић-Лазић Д. Мирјана, Вуковић Г. Миле		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: завршене Дипломске академске студије		
Циљ предмета Циљ предмета је да кроз теоријску наставу и истраживачки рад упозна докторанте са новим научним приступима и методама у области поремећаја гласа, као и превентивних стратегија у процесу рехабилитације гласа и говора.		
Исход предмета Исход предмета су теоријско обучени докторанти који су стекли знања о приступима и методама у области поремећаја и рехабилитације гласа и говора, као и искуство за научно истраживачки рад.		
Садржај предмета Теоријска настава <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи ларингеалне биомеханике у продукцији гласа 2. Приступуи у превентивној стратегији поремећаја говора и гласа 3. Приступуи у рехабилитацији гласа код постоперативних дисфонија 4. Стратегија у третману поремећаја дечјег гласа 5. Стратегија у третману поремећаја гласа код одраслих 6. Стратегија у третману поремећаја старачког гласа 7. Приступуи диференцијалној дијагностици ринолалија и ринофонија 8. Принципи акустичке анализе гласа код муцања 		
Препоручена литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Curlee, R., Siegel, G.: Nature and treatment of stuttering, Boston, London, New Directions, 1997. ISBN 0-205-16336-X 2. Rubin, J. S., Sataloff, R. T. and all: Diagnosis and Treatment of Voice Disorders, Medical Publishers, New York, 1995, 86-133, 359-404, ISBN 0 89640 276 2 3. Brown, Wm.S., Vinson, B.P., Cray, M.A.: Organic Voice Disorders, Assessment and Treatment, Singular Publishing Group, Inc., San Diego, 2000, 89-111, 119-193, ISBN 1-56593-268 4. Sataloff, R.T.: Treatment of voice disorders, Plural publishing, inc. San Diego 2005, 15-63, 141- 147, ISBN 1-59756-040-5 5. Landis, K., Vander Woude, J., Jongsma, A.E.: The Speech-Language Pathology Treatment Planner, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, Canada, 2004, 20-28, 103-111, 130-159, 238-248, ISBN 0-471-27504-2 		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		

Назив предмета: СТРАТЕГИЈЕ И МОДЕЛИ ПОРЕМЕЋАЈА КОМУНИКАЦИЈЕ		
Наставник или наставници: Вуковић Г. Миле, Петровић-Лазић Д. Мирјана		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ:12		
Услов: завршене Дипломске академске студије		
Циљ предмета Циљ овог предмета је да се студенти кроз теоријску наставу упознају са најновијим теоријама, моделима и стратегијама у области поремећаја комуникације, и да допринесу развоју области својим оригиналним истраживањима.		
Исход предмета Да студенти овладају знањима о стратегијама, принципима и моделима у теорији комуникације и поремећаја комуникације, и да примене стечена знања у истраживањима.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Школе и правци у теорији комуникације. Школе и правци у теорији поремећаја комуникације. Истраживања у области вербалне комуникације. Истраживања у области атипичне комуникације. Модели комуникације. Емпиријска демонстрација модела. Модели атипичне комуникације. Емпиријска демонстрација модела атипичне комуникације. Стратегије у третману поремећаја комуникације. Програми усвајања језика код деце са атипичним језичким развојем. Циљеви програма за усвајање језика. Основе процедуре тренинга. Модели мултимодалних одговора. Стратегије за развој мултимодалних одговора. Емпиријска демонстрација модела усвајања мултимодалних одговора. Терапијски модели комуникације код деце са дезорганизованом когницијом различите етиологије. Варијабле које утичу на моделе комуникације.		
Препоручена литература 1. Јовановић-Симић Н. (2007). Аугментативна и алтернативна комуникација – стратегије и принципи, стр. 159, Друштво дефектолога Србије, Београд. ISBN 978-86-84765-14-9. 2. Јовановић Симић Н., Славнић С. (2008). Атипичан језички развој, стр. 210, Друштво дефектолога Србије, Београд. ISBN 978-86-84765-22-4 3. Керамитчиевски С. (1990): Општа логопедија, Научна књига, Београд, стр. 149-291, ISBN 86-23-60084-3		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методe извођења наставе		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊЕ ГОВОРА И ЈЕЗИКА ГЛУВИХ И НАГЛУВИХ		
Наставник или наставници: Димић Д. Надежда		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: завршени претходни нивои студија		
Циљ предмета		
Циљ наставе овог предмета је да студенти присутпе истраживачком изучавању говора и језика глувих и наглувих и да уз помоћ аналитичког приступа у изучавању ове појаве дођу до знања о квантитативним и квалитативним специфичностима.		
Исход предмета		
Предмет развија компетенције, знања и вештине потребне за концепирање и извођење истраживачких пројеката из области изучавања говора и језика глувих и наглувих.		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава:</i> Артикулационо-акустичке карактеристике говора глувих и наглувих, компаративна анализа говора особа које чују и глувих и наглувих особа, минимални говорни чиниоци разумљивости говора глувих и наглувих особа, квантификација говорних дефицита глувих и наглувих, однос између оштећења слуха и квалитета говорног израза. Однос између говора глувих, говора особа које чују и других особа са поремећајима изговора. Језик и писменост глувих и наглувих. Билингвизам и контакт глувих и наглувих са језиком. Социolingвички аспекти знаковног језика. Варијације у знаковном језику. Дефицити у писаном изразу глувих и наглувих. Дефицити у писмености глувих и наглувих. Проблеми разумевања текста код глувих и наглувих.		
Препоручена литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Димић, Н.(1996): Специфичности у писању слушно оштећене деце, Дефектолошки факултет, Београд, 75-224, ISBN 86-80113-17-4 2. Димић, Н.Д. (1997): Специфичности у читању деце оштећеног слуха, Дефектолошки факултет, Београд, 133-182, ISBN 86-80113-24-7 3. Димић, Д., Димић, Н.(2003): Функција читања говора са усана, ДДЦЦГ, ISBN 86-84765-00-1 4. Димић,Н.Д., Ковачевић, Т. (2005): Знаковни, говорни и писани речник код деце оштећеног слуха, Београдска дефектолошка школа, ДДЦЦГ, Београд, 2-3, 69 – 77, ISSN 0354-8759 5. Dimić, N.D. i ostali(2005):Smetnje i poremećaji u razvoju kod dece oštećenog sluha, u knjizi S. Golubović i saradnici: Smetnje i poremećaji kod dece ometene u razvoju,13-73, ISBN 86-80113-42-5 6. Dimic,N. Isakovic, Lj.(2008):Comparison of the level of adoptions of antonyms in hearing impaired children and regular hearing children,Verbal communication disorders, P.A.L.O, IEPSP, p. 328 –344 7. Đoković, S.: Ispitivanje funkcionalne vrednosti vokala u jezičkom izrazu kod dece oštećenog sluha predškolskog uzrasta, Beogradska defektološka škola, DDJ, Beograd, 2002, br. 1-2, str. 5-19. 8. Đoković, S.: Auditivna percepcija i prepoznavanje govora dece oštećenog sluha, Istraživanja u defektologiji, CIDD, Beograd, 2003, br.1, str. 61-73. 9. Ђоковић, С. (1997): Формирање пловива српског језика код слушно оштећене деце предшколског узраста, Дефектолошки факултет и ИЕФПГ, Београд, ID 57846028 10. Ђоковић, С., (1999): Усвајање сугласничких скупова у оквиру речи код слушно оштећене деце предшколског узраста, докторска дисертација, Дефектолошки факултет, Београд, 1999 11. Golubović, S., Dimić, N., Vuković, M., Jovanović Simić, N., Petrović Lazić, M.(2005): Smetnje u izgovoru glasova kod dece mlađeg školskog uzrasta, u knjizi Golubović, S. i grupa autora: Smetnje u razvoju kod dece mlađeg školskog uzrasta, Defektološki fakultet, Beograd, 71-101, ISBN 86-80113-46-8 12. Golubović, S., Vuković, M., Dimić, N., Petrović Lazić, M., Jovanović Simić, N. (2005): Disgrafija kod dece mlađeg školskog uzrasta, u knjizi Golubović, S. i grupa autora: Smetnje u razvoju kod dece mlađeg školskog uzrasta, Defektološki fakultet, Beograd, 101- 140, ISBN 86-80113-46-8 13. Konstantinovic, V. , Dimic, N.(1998): Articulatory function and tongue mobility after surgery followed by radiotherapy for tongue and and floor of the mouth cancer patients, British Journal of Plastic Surgery, The British Association of Plastic Surgeons, 51, 589 – 593 14. Valli, C., Lucas, C. (2000): Linguistics of American Sign Language, Gallaudet University Press, Washington, D.C., ISBN 1-56368-042-4 15. Lindgren, K.A., DeLuca, D., Napoli, D.J.(editors), (2008): Signs & Voices, Gallaudet University Press, Washington, D.C., 77-150, ISBN-13: 978-1-56368-363-3 http://gupress.gallaudet.edu 16. Punišić, S., Pantelić, S., Đoković, S., Subotić, M., (2007): Karakterizacija glasovnih odstupanja-analiza akustičkih obeležja u izgovoru frikativa [s], Poremećaji verbalne komunikacije, prevencija, dijagnostika i tretman, IEFPG, Beograd, str.62-83 ISBN 978-86-81879-16-0, (ID 145720076) 17. Schow, R., Nerbonne, M (2007): Audiologic Rehabilitation fifth edition, Pearson, Boston, 197-245, ISSN 0-205-48292-9, www.isu.edu/csed/rehab 18. Webster, D. (1999): Neuroscience of Communication second edition, Singular, US, 317-367, www.singpub.com 		
Број часова активне наставе	предавања:	Студијски истраживачки рад:
	3	4
Методе извођења наставе		
Предавања уз примену савремених техничких средстава, консултације.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
активност у току предавања 10 , практична настава 10 , колоквијум-и 20 , семинар-и 10 , усмени испит 50		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		

Назив предмета: САВРЕМЕНЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ У ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ ГЛУВИХ И НАГЛУВИХ ОСОБА		
Наставник или наставници: Ковачевић М. Јасмина		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ:12		
Услов: завршени претходни нивои студија		
Циљ предмета је да студенте докторских студија упозна са савременим тенденцијама у образовању и васпитању глувих и наглувих особа где учење постаје доживотна активност кроз формално, неформално и информално образовање.		
Исход предмета Савладавањем наставног програма студенти докторских студија упознати су са свим видовима образовања и васпитања глувих и наглувих особа током целог живота.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Концепција развоја образовања глувих и наглувих особа; Стратешки правци у развоју образовања одраслих глувих и наглувих особа; Системи праћења и вредновања квалитета образовања глувих и наглувих особа; Основе школског програма ;Систем обезбеђивања квалитета у образовању глувих и наглуви особа; Методологија утврђивања стандарда занимања у професионалном образовању; Систем социјалног дијалога у образовању глувих и наглувих особа; Стицање општих и стручних знања и развој способности и вештина неопходних за успешни рад, и даље учење; Већа флексибилност у савлађивању променљивих захтева света рада и друштва; Формално, неформално и информално учење и њихово чвршће повезивање; Реалне могућности развоја и обнављања знања и способности током целог живота; Стицање иницијалног и континуираног образовања и усавршавања глувих и наглувих особа; Системи подршке у образовању; Обезбеђивање неопходних предуслова за добијање посла и економску независност; Развој способности, талената и потенцијала; Партнерство, доступност, отвореност, програмска прилагођеност и разноврсност образовања; Унапређивање комуникационе, информационе вештине и медијске писмености глувих и наглувих; Знаковни језик и комуникација глувих и наглувих особа; Организација школских програма и исходи; образовање на радном месту; Развој каријере и напредовање глувих и наглувих особа; Старије глуве и наглуве особе; Независан живот и слободно време глувих и наглувих особа.		
Препоручена литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Maes, M.: Vocational education and training in the Netherlands, Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004, 67 str. ISBN 92-896-0317-8 2. Woodill G.: Independent Living and Participation in Research: a critical analysis. Toronto: Centre for Independent Living in Toronto (CILT), 2006, 42 str.. ISBN 1-895676-04-5 3. Деспотовић М. и сар.: Концепција средњег стручног образовања у Србији, Министарство просвете и спорта РС, 2004., 50 4. Montgomery, G: Sign Language General Education, Sun Alliance House, Dublin, 2000., 47. 5. Timmermans N.: A comparative analysis of the status of sign languages in Europe, Committee of Ministers of the Council of Europe 2003., 43. 6. Reilly C.: Inclusive Education For Hearing-Impaired and Deaf Children, U.S. Agency for International Development (AID) Grant, 2004., 106.str., ISBN 492-G-0098-00040-00 7. Grosz Sager N.: Programs for Deaf and Hard of Hearing Students, Guidelines for Quality Standards, California Department of Education, CDE Press, 2000., 174. str., ISBN 0-8011-1502-7 8. Foley, A.: Distance, Disability and the Commodification of Education: Web accessibility and the construction of knowledge, Columbia University, Comparative Education, Vol. 6(1), 2003., str. 27-40 		
Број часова активне наставе	предавања:	Студијски истраживачки рад:
	3	4
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава, практична настава		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
активност у току предавања 10 , практична настава 10 , колоквијум-и 20 , семинар-и 10 , усмени испит 50		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА У ПАТОЛОГИЈИ ФУНКЦИЈЕ СЛУХА		
Наставник или наставници: Бабић Б. Боривој		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ:12		
Услов: Усвојена знања из програма основних студија и мастер студија		
Циљ предмета Циљ наставе овог предмета је да студенте оспособи за самостално истраживање специфичних проблема у патологији слуха, прикупљање и квалитативну анализу добијених података, и на основу тога, израду и планирање програма ре/хабилитације глувих и наглувих особа.		
Исход предмета Савладавањем наставног програма студент продубљује теоријска знања из области патологије слуха, која му омогућавају научно осмиславање и примену добијених резултата истраживања у самосталном раду.		
Садржај предмета Теоријска настава Истраживања у области ране ре/хабилитације, амплификације граничних и специфичних стања слуха, различитих модела кохлеарне имплантације и бимодалне амплификације глувих и наглувих особа. Планирање индивидуалног програма рада етиолошки различитих патолошких стања функције слуха. Планирање индивидуалних програма за глуву и наглуву децу и одрасле.Прављење и израда плана истраживачког пројекта, из области коју студент изабере, од понуђених. Практична настава:Вежбе Учествовање у процесу рада на одељењима за аудиолошку рехабилитацију слуха и говора кохлеарно имплантираних и конвенционално амплификованих;		
Препоручена литература 1. Borivoj Babić, M. Petakov, V. Djukic, S. Ognjanovic, N. Arsovic, T. Isailovic, J. Milovanovic, Dj. Macut, S. Damjanovic: Conductive Hearing Loss in Patients with Active Acromegaly, <i>Otology & Neurotology</i> , Volume 27, Number 6, 865-70, September 2006. 2. Остојић, С., Ђоковић, С., Микић, Б., Кохлеарна имплантација-преглед истраживања ЕАРС батеријом тестова, Специјална едукација и рехабилитација, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, Београд, 3-4, 61-73 2007, ISBN 1452-7367 3. Славнић, С., Мирић, Д., Опсег аудитивне меморије код деце оштећеног слуха, Специјална едукација и рехабилитација, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, Београд, 2007, 3-4, стр 41-53, ISBN 1452-7367 Остојић, С., Славнић, С., Рана рехабилитација деце оштећеног слуха, Специјална едукација и рехабилитација, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, Београд, 2006, 1-2, 119-125, ISBN 1452-7367 4. Пашквалин, М., и сур., Умјетна пужница, Поликлиника СУВАГ, Загреб, 2005, 101-205, ISBN 953-95195-0-0 5. Pedley K. Lind C., Hunt P., <i>Adult Aural Rehabilitation</i> , Co Cochlear limited, Lane Cove NSW, Australia, 2005, ISBN 1-920804-06-4 6. Northern J., Downs M., <i>Hearing in children</i> , Lippincott W&W, USA, 2002, ISBN 0-683-30764-9, 91-121; 160-203.		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методe извођења наставе предавања, вежбе, интерактивна настава		
Оцена знања (максимални број поена 100) активност у току предавања 10 , практична настава 10 , колоквијум-и 20 , семинар-и 10 , усмени испит 50		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		

Назив предмета: ТЕОРИЈСКИ КОНЦЕПТИ ОМЕТЕНОСТИ И СЛУШНА ОМЕТЕНОСТ		
Наставник или наставници: Радоман Ј. Весна		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ:12		
Услов: Усвојена знања из програма основних студија и мастер студија		
Циљ предмета Упознавање и разликовање појединих теоријских концепата, пратеће терминологије и трагање за оптималним решењем модела ометености, генерално као и у посебној области слушне ометености.		
Исход предмета Добро критичко и аналитичко сагледавање различитих теоријских модела и њихових карактеристика као и уочавање њиховог утицаја на праксу са особама оштећеног слуха		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> бави се хронологијом развоја појединих теоријских концепата ометености и слушне ометености. Даље обрађује хронологију развоја пратеће терминологије и проширивања дефиниције ометености. Следи дескрипција медицинског модела и његових карактеристика, дескрипција психолошког модела и његових карактеристика и дескрипција социјалног модела и његових варијетета. Приказује се генерални социјално-психолошки модел ометености и социјално психолошки модел слушне ометености. Следи био-психо-социјални модел ометености као савремена еклектичка синтеза и био-психо-социјални модел слушне ометености и његове карактеристике. На крају се разматра социјална инклузија и инклузивно образовање у светлу социјално-психолошког модела ометености. Увежбавање препознавања теоријских модела у постојећој литератури и њихових рефлексија у пракси. Упознавање са инклузивном и интегративном праксом код нас и у свету		
Препоручена литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Радоман, В., (2004): Развој теоријских модела ометености и језичка ометеност, Истраживања у дефектологији, бр.5, 33-48, ISSN 145-3285 2. Радоман, В., (2008): Социјално-психолошки модел ометености насупрот медицинском као теоријски концептуални оквир инклузивног образовања и индивидуални курикулум као инструмент за њихову практичну реализацију, Иновације у настави, Учитељски факултет, бр.4 ISSN 0352-22334 УДЦ 3708 3. Радоман, В., (1977): Историјски преглед проучавања и праксе у области слуха и слушних оштећења, Београдска дефектолошка школа, бр.2, ISSN 0354-8759 4. Radoman, V., Closs, A., Nano, V., (2006): Prospects for Inclusive Education in European Countries Emerging from Economic and other Trauma, European Journal of Special Needs Education, vol.21, No.2, May, 151-166, ISSN 0885-6257 5 5. Радоман В. и сар., (2004): Реформа образовања ученика са посебним потребама, Министарство просвете и спорта републике Србије, 7-66, ISBN 86-7055-050-4, 6. Радоман, В., (2006): Нова стратегија и темељита реформа, С вама, бр.2/3 Загреб, str.87-89, ISSN 1334-9058 		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, power point презентације, дискусије		
Оцена знања (максимални број поена 100) активност у току предавања 10 , практична настава 10 , колоквијум-и 20 , семинар-и 10 , усмени испит 50		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА СОЦИЈАЛНИХ ДЕВИЈАЦИЈА И ПОРЕМЕЋАЈА ПОНАШАЊА У ПОРОДИЦИ, ШКОЛИ И ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ				
Наставници: Николић-Ристановић Ж. Весна, Ћорић В. Бранко, Југовић Л. Александар				
Статус предмета: изборни предмет докторских студија				
Број ЕСПБ: 12				
Услов: Положени испити из прве године докторских студија				
Циљ предмета: Оспособљавање студената за научно-истраживачки рад у области теоријских и емпиријских истраживања социјалних девијација и поремећаја понашања у контексту глобалног друштва, локалне заједнице, школе и породице.				
Садржај предмета: Кључни проблеми науке о друштвеним девијацијама – аналитички и компаративни приступ. Друштвене кризе и социјалне девијације. Социјална искљученост, маргинализација и друштвене девијације. Друштвене агресије на микросоцијалном плану. Друштвена, културолошка и породична обележја алкохолизма. Специфичности социјалних девијација друштва у транзицији. Друштвене кризе и дезорганизација породице. Поремећаји понашања у школи и локалној заједници. Распрострањеност социјалних девијација и поремећаја понашања. Ефективни приступи превенцији и третману поремећаја понашања.				
Основна литература:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Farrington, D. P., Coid, J. W. (2003), <i>Early prevention of adult antisocial behaviour</i>. West Nyack, NY: Cambridge University Press. http://www3.interscience.wiley.com/journal 2. H. N. Ponetll, <i>Social Deviance – readings in Theory and Research</i>, Prentice Hall, New Jersey, 1993. (od 1-197; 200-231). ISBN 0-13-815622-0, 3. T. Hirschi&M. R.Gottfredson, <i>The Generality of Deviance</i>, Transaction Publishers, New Brunswick (U.S.A) and London (U.K.), 1994, (od 1-23; 47-71; 149-158). ISBN: 1-56000-116-X 4. А. Југовић: <i>Друштвена патологија и нормалност – теоријске и практичне перспективе</i>, стр. 228, , Службени гласник, Београд, 2002. ISBN 86-7549-270-7 5. Александар Југовић, Stigmatizacija kao društveni proces, <i>Темид</i>, br. 2. godina 11. Jun. 2008, Beograd, 2008, str. 5-19. ISSN 1450-6637 6. Grupa autora (editor M. Milosavljevic), <i>Reforma sistema pravno-institucionalne zaštite maloletnih prestupnika</i>, str. 207, Sačuvajmo decu, Beograd, 2005. ISBN 86-906063-1-9 7. М. Милосављевић, А. Југовић, Социјална искљученост и друштвене девијације младих, у међународном тематском зборнику радова, <i>Поремећаји понашања у систему образовања</i>, стр. 25-50, приредио Добривоје Радовановић, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, 2008. ISBN 978-86-80113-70-8 				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 3	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: 4	
Метод				
Метод				
Power-point презентације, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у малим групама, квиз, коришћење едукативног видео материјала, консултације кроз индивидуални менторски рад и е-мејл комуникацију са наставником, излагања студената.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
презентација пројекта 15 семинар 15 писмени испит 30 усмени испит 40				

Назив предмета: КАЗНА ЛИШЕЊА СЛОБОДЕ: КОНЦЕПТ, ИЗВРШЕЊЕ И ПОСТИНСТИТУЦИОНАЛНА ЗАШТИТА				
Наставници: Николић-Ристановић Ж. Весна, Ћорић В. Бранко, Југовић Л. Александар				
Статус предмета: изборни предмет докторских студија				
Број ЕСПБ: 12				
Услов: Положени испити из прве године докторских студија				
Циљ предмета: Циљ предмета је оспособљавање студената за научно-теоријска и емпиријска истраживања, као и анализу кључних елемената упоредних система извршења казни затвора.				
Садржај предмета: Казна затвора у савременом друштву као облик супротствања криминалитету. Савремени системи извршења казне затвора. Међународни и домаћи стандарди поступања у пеналним установама. Специфични проблеми извршења краткотрајних и дуготрајних казни затвора. Затворска животна ситуација и негативне последице боравка у затвору. Условни отпуст. Алтернативе казни затвора. Постпенална заштита осуђених лица.				
Основна литература				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Соковић, С. (2003). Извршење кривичних санкција. Службени гласник, Београд. ISBN 86-80765-46-5 2. Мрвић-Петровић, Н. (2007). Криза затвора. Војно-издавачки завод, Београд. ISBN 86-335-0214-3 3. Радовановић, Д. (1992). Човек и затвор. Прометеј и ИКСИ, Београд. ISBN 86-7067-018-6 4. Констаниновић-Вилић, С., Костић, М. (2006). Пенологија. СБЕН, Ниш. ISBN 86-7746-083-7 5. Cavadino, M., Dignan, J. (2006). Penal systems: A comparative approach. SAGE. ISBN 0761952039, 9780761952039 6. Codd, H. (2008). In the shadow of prison: families, imprisonment and criminal justice, Willan Publishing, Devon, UK. ISBN 1843922452 				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 3	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: 4	
Методе извођења наставе				
Power-point презентације, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у малим групама, квиз, коришћење едукативног видео материјала, консултације кроз индивидуални менторски рад и е-мејл комуникацију са наставником, излагања студената.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
презентација пројекта 15 , семинар 15 , писмени испит 30 , усмени испит 40				

Назив предмета: МАЛОЛЕТНИЧКА ДЕЛИНКВЕНЦИЈА: ПРЕВЕНЦИЈА, ВАСПИТНИ РАД, ОБРАЗОВАЊЕ, ДРУШТВЕНА РЕАКЦИЈА И ИЗВРШЕЊЕ САНКЦИЈА				
Наставници: Николић-Ристановић Ж. Весна, Ђорић В. Бранко, Југовић Л. Александар				
Статус предмета: изборни предмет докторских студија				
Број ЕСПБ: 12				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета: Стицање знања о мултидисциплинарном приступу у проучавању феномена малолетничке делинквенције као актуелног социјалног проблема савремених друштава и специфичностима деловања различитих система друштвеног реаговања према малолетницима.				
Садржај предмета: Савремени теоријски приступи у изучавању малолетничке делинквенције. Актуелна истраживања феноменологије и етиологије малолетничке делинквенције. Научне основе превенције малолетничке делинквенције и третмана младих у сукобу са законом. Насиље у породици и малолетничка делинквенција. Медији и малолетничка делинквенција. Карактеристике деловања различитих система друштвеног реаговања. Систем извршења кривичних санкција према малолетницима: позитивно законодавство у Србији, упоредно правна решења, међународни документи.				
Основна литература				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Група аутора (2005): <i>Реформа система правно-институционалне заштите малолетних преступника</i>, тематски зборника радова Сачувајмо децу, Београд. ISBN 86-906063-1-9 2. <i>Поремећаји понашања и преступништво младих: специјално-педагошки дискурс</i>, зборник радова, приредио Добривоје Радовановић, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, 2007. ISBN 978-86-80113-59-3 3. <i>Поремећаји понашања у систему образовања</i>, приредио Добривоје Радовановић, монографија, факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, 2008. ISBN 978-86-80113-70-8 4. Обрад Перић (2005): Коментар закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица, Службени гласник, Београд. ISBN 3–214–00475–1 5. Ђорђе Игњатовић (2007): <i>Право извршења кривичних санкција</i>, Правни факултет, Београд. ISBN 86-7630-049-6 6. Константиновић-Вилић, С. и Николић-Ристановић, В. (2008) <i>Криминологија</i>, Ниш: Центар за публикације Правног факултета у Нишу. 7. ISBN 8677570322 8. Шкулић М., Стевановић, И. (1999) <i>Малолетни делинквенти у Србији</i>, Југословенски центар за права детета, Београд, стр. 64 – 104, 208-214 и 349-381, ISBN 86-83109-21-6 9. Flowers, R.B. (2002) <i>Kids Who Commit Adult Crimes: Serious Criminality by Juvenile Offenders</i>, New York, London and Oxford: The Haworth Press. ISBN-10: 0789011298 10. Brown , S. (2005) <i>Understanding youth and crime: Listening to youth?</i>, Berkshire:Open University Press ISBN-10: 0335216781 11. Loeber, R., Farrington, D. P. (1999). <i>Serious and violent juvenile offenders: Risk factors and successful interventions</i>. Thousand Oaks: Sage Publications. ISBN 0-7619-1275-4 12. Стакић, Ђ., Стакић, М. (2006) Планирање и програмирање васпитно-терапеутског рада са децом и омладином са поремећајима у понашању. Београд: Министарство рада, запошљавања и социјалне политике. ISBN 86-7704-017-X 13. Жижак, А. (1999) Одгој у институцијама социјалне скрби. Загреб. ISBN 953-6418-13-4 				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 3	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: 4	
Методe извођења наставе				
Power-point презентације, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у малим групама, квиз, коришћење едукативног видео материјала, консултације кроз индивидуални менторски рад и е-мејл комуникацију са наставником, излагања студената.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
презентација пројекта 15 , семинар 15 , писмени испит 30 , усмени испит 40				

Назив предмета: НОВИЈА ИСТРАЖИВАЊА У КАЗНЕНОМ ПРАВУ, КРИМИНОЛОГИЈИ И ПСИХОЛОГИЈИ КРИМИНАЛА				
Наставници: Николић-Ристановић Ж. Весна, Ђорић В. Бранко, Југовић Ј. Александар				
Статус предмета: изборни предмет докторских студија				
Број ЕСПБ: 12				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета: Стицање актуелних знања у домену материјалног и извршног казненог права, упоредно правних решења као и међународних докумената. Изучавање савремених проблема у криминологији и психологији криминала.				
Садржај предмета: Проучавање казненог права у ширем смислу: кривично право, кривично процесно право, кривично извршно право, право привредних преступа и прекршајно право. Критеријуми за разграничење «казненог дела». Проблеми одговорности за «казнено дело»: кривична одговорност правног лица, нова решења из Закона о кривичном поступку, прекршајна процедура. Културна криминологија. Насиље, род и друштвене промене. Рат и криминалитет. Глобализација и криминалитет. Организовани криминалитет. Психолошка условљеност криминала. Феномен насилних психопата. Хиперкинетички синдром.				
Основна литература				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Николић-Ристановић, В. (2004) 'Organized crime in Serbia – media construction and social reaction', in G. Meško, M. Pagon and V. Dobovšek, eds., <i>Dilemmas of Contemporary Criminal Justice</i> (Ljubljana) p.685-695, ISBN 961-6230-46-8 2. Николић-Ристановић, В. и Симеуновић-Патић, Б. (2006) "Researching War Victimization through the Deconstruction of Organized Crime", u Uwe Ewald & Ksenija Turkovic (Ur). <i>Large-Scale Victimization due to Protracted Conflicts as a Potential Source of Terrorist Activities -- Importance of Regaining Security in Post-Conflict Societies</i>. IOS Press :Amsterdam, str. 112-125, ISBN 1-58603-694-7 3. Николић-Ристановић, В. (2003) "Трговина људима и организовани криминалитет: одређење основних појмова, методе и извори прикупљања података", <i>Ревија за криминологију и кривично право</i>, 2-3, 11-30, ISSN 022-6076 4. Николић-Ристановић, В. (2003) "Илегална тржишта, трговина људима и транснационални организовани криминалитет", <i>Темуда</i>, 4., str. 3-13, ISSN 1450-8508, www.vds.org.rs i www.mntr.sr.gov.rs 5. Николић-Ристановић, В. (1998) "War and Crime in the former Yugoslavia", in V. Ruggiero, N. South and I.Taylor (eds) <i>New European Criminology</i>, London: Routledge, str.462-480, ISBN 0-415-16294-7 6. Николић-Ристановић, В. (2008) Преживети транзицију: свакодневни живот и насиље у поткомунистичком и постратном друштву, Београд:Службени гласник, ISBN:978-86-7549-857-5 7. Данка Радуловић (2006): <i>Психологија криминала: психопатије и преступништво</i>, факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију и Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд. ISBN 86-83287-15-7 8. Loader, I. и Sparks, R. (2005) „Contemporary landscapes of crime, order, and control:governance, risk and globalization“ in <i>The Oxford Handbook of Criminology</i>, Oxford University Press:Oxford, str.83-111, ISBN 0-19-924937-7 				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 3	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: 4	
Методе извођења наставе				
Power-point презентације, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у малим групама, квиз, коришћење едукативног видео материјала, консултације кроз индивидуални менторски рад и е-мејл комуникацију са наставником, излагања студената.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
презентација пројекта 15 , семинар 15 , писмени испит 30 , усмени испит 40				

Назив предмета: ИНТЕРПЕРСОНАЛНА КОМУНИКАЦИЈА				
Наставник: Ђорџ В. Бранко				
Статус предмета: изборни предмет докторских студија				
Број ЕСПБ:12				
Услов:				
Циљ предмета: Да студенти стекну теоријска знања и практичне вештине у подручју интерперсоналне комуникације; да се оспособе за успешно детектовање вербалних и невербалних знакова и значења у циљу унапређења комуникације у интерперсоналним релацијама и отклањања баријера у комуникацији.				
Садржај предмета				
<i>Теоријска настава</i>				
Интерперсонална комуникација –појмовни оквир и значај изучавања. Карактеристике комуникације, знакови као средства комуникације, комуникација и интеракција ; сигнали као средство комуникације; развијеност и важност симболичке функције; Врсте комуникације, типови личности и комуникација, Вербална комуникација: језик као симболички систем (функције, структура), социјални чиниоци и језик, денотативно и конотативно значење; Сметње у споразумевању и могућност њиховог отклањања;Фактори од значаја за интерперсоналну комуникацију: друштвена стратификација и језик, социјални положај и језик, сметње у развоју и језик; интерперсонални односи и језик; вербална комуникација и социјални утицај; Невербална комуникација; Појам, важност и социјална природа невербалне комуникације; Врсте невербалних комуникационих знакова, проучавање невербалне комуникације, поступци у проучавању, порекло невербалних комуникацијских знакова, Функције невербалне комуникације; Сличности и разлике невербалне и вербалне комуникације; Паралингвистички, кинезички и проксемички знаци и њихова функција у међуљудској комуникацији; Разлике међу половима у погледу интерперсоналне комуникације, Кроскултурне разлике у међуљудској комуникацији; Комуникација међу особама са посебним потребама; Етика у међуљудској комуникацији.				
<i>Практична настава:</i> , <i>Студијски истраживачки рад</i>				
Практичне вежбе у идентификовању невербалних знакова у комуникације, вежбе умећа слушања и демаскирања скривених значења у комуникацији.				
Литература:				
Cook. С. Hunsaker Ph, Coffey R idr. (1997) <i>Management and Organizational behavior</i> Irwin Mc Graw-HallmBoston 255- 285. 286-313. ISBN 0-256-20807-7, http://www.mhhe.com				
Радуловић,Д.(2006) Управљање људским ресурсима: решавање и управљање конфликтима у условима кризе, у 3. Кековић, Ж. Кешетовић: <i>Кризни менаџмент и превенција кризе</i> , хрестоматија, Факултет безбедности, стр. 469-480. ISBN 86-84069-26-9				
Радуловић, Д. (1998) «Трансакциона анализа као нови психолошки приступ у маркетинг менаџменту», У: Б. Маричић, Г.Петковић: <i>Изазови менаџмента и маркетинга у глобалном окружењу</i> , Београд: Економски факултет, стр. 317-324.				
Радуловић, Д. (1998) <i>Психологија маркетинга</i> . Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Бгд. 28-31,138-149. СРП Каталогизација у публикацији народне библиотеке 658.8.013 659.113.25. ID=61992972				
Радуловић, Д. (2006) <i>Психологија криминала , -Психопатија и преступништво</i> , Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, стр. 57-59. 146-152. , 232-233, 304-309. 377-382 ISBN 86-83287-15-7 UDK 343.96 343.91-056.34				
Михаиловић, Д, Ристић С, Бојчић. И (2007), <i>Култура комуницирања</i> , Факултет организационих наука, ISBN 987-86-7680-112-1				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 3	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: 4	
Методe извођења наставе				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
презентација пројекта 15 , семинар 15 , писмени испит 30 , усмени испит 40				

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА У КУЛТУРНОЈ АНТРОПОЛОГИЈИ		
Наставник или наставници: Дрезгић М. Рада		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: без услова		
Циљ предмета Упознавање са историјом дисциплине и њеном специфичном методологијом у проучавању улоге културе у обликовању различитих аспеката друштвеног живота.		
Исход предмета Разумевање најзначајнијих теоријских концепата и оспособљавање студената да примене антрополошки приступ у анализи друштвених феномена. Стицање антрополошке осетљивости у приступу уобичајеним представама о томе шта је «нормално» и «природно» у људском искуству.		
Садржај предмета Општи преглед историјског развоја дисциплине и њених основних теоријских и методолошких постулата. Кроз анализу разнолике етнографске грађе анализира се појам културе и његова веза са осталим аспектима друштвеног живота (економским и политичким системом, родбинским системом и породичном структуром, религијом и митом, родним улогама исл.). Посебна пажња се поклања антрополошком разумевању разлика у концептуализацији различитих људских искустава и организацији друштвеног живота како у упоредној перспективи тако и у оквиру једног друштва.		
Препоручена литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Bowen, E. Return to Laughter. Anchor Books, 1954. 2. Retklif-Braun, A.R. Структура и функција у primitivnom друштву, Библиотека XX век, Prosveta, Beograd 1982, 5-23. 3. Evans Pričard, E. E. Socijalna antropologija, Библиотека XX век, Prosveta, Beograd, 1983, 41-65, 165-194. 4. Morgan, L. H. Drevno društvo, Prosveta, Beograd, 1981, 7-69 5. Milenković, M. Paradoks postkulturene antropologije : postmoderna teorija etnografije kao teorija kulture. Antropologija, 2007, br. 3, str. 121-143. 6. Milenković, M. Посткултурна антропологија и мултикултурне политике. У: Ковач, С. (ur.). Проблеми културног идентитета становништва савремене Србије, (Етноантрополошки проблеми). Београд: Одељење за етнологију и антропологију, Филозофски факултет, 2005, 7. Scheper-Huges, N. Death without Weeping: The Violence of Everyday Life in Brazil. University of California Press, 1992 8. Turner, T. Anthropology and Multiculturalism: What Is Anthropology Those Multiculturalists Should Be Mindful of It? Cultural Anthropology 1993, 8: 411-29. 		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе: Предавања, презентација пројекта, семинарски рад.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Презентација пројекта 20; Семинар 20; Усмени испит 60		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		

Назив предмета: СТИЛОВИ ВАСПИТАЊА ДЕЦЕ ОМЕТЕНЕ У РАЗВОЈУ		
Наставник или наставници: Милачић-Видојевић Р. Ивона, Крстић С. Надежда, Дрезгић М. Рада		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: Темелно познавање основних развојнопсихолошких и педагошких концепција		
Циљ предмета: Стицање нових знања о савременим концепцијама развоја и васпитања, васпитној компетенцији родитеља деце ометене у развоју и делотворних стилова васпитања.		
Исход предмета: Редефинисање концепција о класичним моделима и стиливима васпитања, уз усвајање новог разумевања стилова васпитања деце ометене у развоју		
Садржај предмета: Нове концепције развоја и васпитања; Васпитање као биолошки нужан процес; Дете као анимал едукандум; Модели и културални обрасци васпитања; Ауторитарни васпитни стил; Либерално васпитање; Демократични васпитни стилови; Задовољење дечјих потреба као имплицитно дефинисање васпитања; Специфични путеви задовољења потреба деце ометене у развоју.		
Препоручена литература 1. В.Х.О. Шмит, Развој детета, Биолошки, васпитни и културни контекст, ЗУНС, Београд, 1997 2. Матејић Ђуричић, Медић С., Влаовић Васиљевић Д., Школа за васпитаче, Институт за педагогију и андрагогију, Београд, 2001		
Број часова активне наставе	предавања: 3	Студијски истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе: Активно учење које подразумева пуну партиципацију студената докторских студија у промишљању и критичком вредновању процеса васпитања деце ометене у развоју.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Усмени испит.		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА МОРАЛА		
Наставници: Милачић-Видојевић Р. Ивона, Дрезгић М. Рада		
Статус предмета: изборни предмет докторских студија		
Број ЕСПБ: 12		
Услов:		
Циљ предмета:		
<p>СТИЦАЊЕ актуелних научних сазнања у подручју моралног развоја. Сагледавање основних концептуално–методолошких тешкоћа и дилема у научном приступу у истраживању моралности. Истраживање аморалности као психолошке предиспозиције ка психопатији и криминалу.</p>		
Садржај предмета:		
<p>Увод у психологију морала (појмовни оквир, критеријуми за разграничење морално-аморално). Психолошки приступи у проучавању моралности. Когнитивни приступ-доминантна парадигма у истраживању моралности; Емпиријска верификација Piaget-ове и Kohlbergове теорије моралног развоја. Емпиријска заснованост интерперсоналне теорије моралности. Истраживачке провере Flowes i Gray-овог модела ослабљеног система бихевиоралне инхибиције. Истраживачке провере Eysenck-ове тезе о моралности као модалитету психотицизма; Емпиријске провере Hoffman-овог модела просоцијалног понашања и концепција које почивају на димензији “оријентација на друге”: (Naan, Gulligan i Morash). Проблеми и дилеме у истраживању морала: категоријални–димензионални приступ, номотетски-идиосинкратички приступ; моралност као аспект вредносног система и моралност као црта личности. Културолошки аспекти моралности. Полне разлике, емпатичност и моралност. Емпиријски основ за тезу о инверзној моралности и социјалном предаторству. (А)Моралност и психопатија. Емпиријска аргументација о могућим биолошким коренима (а)моралности; Истраживачки покушаји концептуализације (а)моралности као димензије личности. Емпиријска грађа о значају раног разликовања моралног и конвенционалног. Утицај аморалности на интензитет и модалитете девијантног и делинквентног понашања. Разлике у степену аморалности малолетних и пунолетних криминалаца.</p>		
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jankelevich, V. (2004): Moral, Paradoks. ISBN 953-174-211-1 2. Матић, Д. (1995): Начела умног државног права - Кратки преглед историјског развојка права, морала и државе, Службени лист, Београд, ISBN 86-355-0247-7 3. Schopenhauer, A. (1990): О temelju morala, Bratstvo-Jedinstvo, Novi Sad, ISBN 86-7074-072-1 		
Број часова активне наставе	предавања:	Студијски истраживачки рад:
3	3	4
Методe извођења наставе:		
Активно учење које подразумева пуну партиципацију студената докторских студија у промишљању и критичком вредновању процеса васпитања деце ометене у развоју.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Презентација пројекта 20; Семинар 20; Усмени испит 60		